

A Fővárosi Törvényszék a dr. Piros Ügyvédi Iroda (1132 Budapest, Váci út 32. IV/3., ügyintéző: _____), valamint az Élelmiszervállalkozók Versenyképességéért Egyesület (1021 Budapest, Budakeszi út 55./D „A” lph., ügyintéző: _____) által képviselt Green Blood Funkcionális Élelmiszergyártó Kft. (2151 Fót, Németh Kálmán út 34–36.) felperesnek a dr. Számadó Tamás jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5. – hivatkozási szám: Vj/6/2013.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. évi január hó 26. napján kelt 16.K.31.466/2014/37. számú ítélete ellen a felperes által 44., az alperes által 43. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán a 2017. évi február hó 22. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes keresetét fennmaradó részében is elutasítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (azaz egy százezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 60.000 (azaz hatvanezer) forint kereseti és 80.000 (azaz nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Dunakeszi Városi Bíróság megkereséssel fordult a Pest Megyei Főügyészség által a fogyasztók védelme iránt felperesi jogelőd (a továbbiakban: felperes) ellen indított perben a Gazdasági Versenyhivatalhoz. Az alperes a 2013. január 18. napján megindított eljárásában az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.), valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) vélelmezett megsértése miatt vizsgálta a felperes kereskedelmi kommunikációit. Ennek eredményeként a 2014. február 18. napján kelt VJ/006-33/2013. számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2009 tavaszától

2013. január 18-ig tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor a döntés rendelkező részében megjelölt Kombucha és egyéb termékeivel kapcsolatban jogilag valótlanul minősülő állításokat alkalmazott. Ezzel a felperes megsértette a Éltv. 10.§-ának (3) bekezdését, az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdését, a Éltv. 10.§-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat. Az Fttv. mellékletének 17. pontjában, a 3.§ (2) bekezdésében, illetve a 6.§ (1) bekezdés bg) és bj) pontjában foglalt tényállás megvalósítása révén, az Fttv 9.§-ának (1) bekezdése szerinti „érdek-elv” alapján a felperes felelőssége megállapítható a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban. A határozat 80-150. pontjai rögzítik a felperes által alkalmazott állítások termékenkénti bontásban való értékelését. Hangsúlyosan vette az alperes figyelembe, hogy a felperes részéről megjelölt 1924/2006/EK rendelet ún. konszolidált EFSA-lista állításai közül kerülhetek ki a 13. cikk (3) bekezdése szerint a később a 432/2012/EU rendelet végleges listáján szereplő állítások. Az egészségre vonatkozó állítások alátámasztottsága akkor nyer igazolást, ha konkrétan alkalmazott formájukban megfeleltethetők az EFSA-listán szereplő valamely állításnak, kivéve, ha az 1924/2006/EK rendelet valamely más szabálya sérül, vagy ha az EFSA-listán szereplő állításról bebizonyosodik, hogy mégsem felel meg a rendelet követelményeinek, így végül nem került fel a végleges listára. Az alperes nem fogadta el a felperessel szembeni perben megjelölt azon bizonyítékokat, amelyek nem felelnek meg a külön ágazati jogszabályok által rögzített feltételeknek. A jogsértés megállapításán túl a versenyhatóság a jogsértőnek ítélt magatartás folytatását megtiltotta, és a felperes terhére 10 millió forint bírságot szabott ki. A határozat 160-164. pontjaiban sorolta fel a bírságmérték mérlegelése során értékelteket. Az alperes enyhítő körülményt nem talált, azonban értékelésekor kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe azt, hogy a felperesi termékek az egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos bizalmi jellegűek; hogy a jogsértő magatartással megcélzott fogyasztói kör részben egészségügyi problémákkal küzdő és ebből adódóan a hasonló magatartásokra érzékeny, döntési folyamatában sérülékenyebb, fokozottan kiszolgáltatott fogyasztók. Nagy súllyal értékelte azt, hogy a teljes kereskedelmi gyakorlat a jogsértő kommunikációkra épült: nagyszámú fogyasztót elérve a jogsértő felróható magatartást a felperes huzamos időn keresztül (több, mint három és fél éven át) folytatta; és mindvégig jogellenes meg nem engedett gyógyhatásállításokat és egészségre gyakorolt hatásokra vonatkozó állításokat tett közzé.

A felperesi kereset az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére irányult. Eljárási jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy az alperes az Fttv. 13.§-a alapján a 2010. január 18-a előtti időszakot érintően nem indíthatott volna eljárást a Dunakeszi Városi Bíróság megkeresése alapján; az ügyben a versenytanács összetétele jogellenesen került megváltoztatásra; elmaradt a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 75.§-a szerinti kötelezettségvállalási nyilatkozatának értékelése. Iratellenesen tartalmazza a határozat azt, hogy az előzetes álláspontra nem volt észrevétele, a vizsgálati eljárásban tárgyalás tartását kérte volna, valamint részletfizetés engedélyezése iránti indítványt tett. Az alperes visszamenőleges jogalkalmazásával az uniós jogot (1924/2006/EK rendelet, illetve a 432/2012/EU rendelet) is megsértette. A tényállást nem tárta fel kellő mértékben, és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72.§ (1) bekezdés e) pontjában foglalt indoklási kötelezettségét sem teljesítette és a tudományos bizonyítékoknak a figyelembevételét jogsértően mellőzte, vetette el. Nem fogadta el a versenyhatóság kommunikációs költségszámítását a bírság meghatározása tekintetében.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az alperesi határozatot a bírság kiszabás részében hatályon kívül helyezte és a versenyhatóságot e körben új eljárásra kötelezte, a jogsértésre vonatkozó felperesi kereset elutasítása mellett. Indokolásában részletesen kifejtette álláspontját a felperes által megjelölt eljárási szabálysértésekkel összefüggésben azzal, hogy az ügy érdemére ki nem ható eljárási jogsértések nem eredményezhették a keresetnek való helytadást. A hivatkozott, felperes által csatolt tudományos bizonyítékok vizsgálatának elmaradása sem eredményezte az alperesi döntés jogszabálysértő jellegének megállapítását, mert a versenyhatóságnak az elé tárt bizonyítékokat kellett értékelnie: ezen kötelezettségének eleget tett és arról határozatában számot adott. Indokolása szerint az 1924/2006/EK rendelet 10. Cikk (1) bekezdése az egészségre vonatkozó állítások alkalmazását konjunktív feltételekhez köti: meg kell felelniük a II. fejezetben (3-7. cikk) foglalt általános követelményeknek, és a IV. fejezetben (10-19. cikk) foglalt különös követelményeknek; azokat engedélyeztetni kell, illetve azoknak a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján kell szerepelniük. Megállapította, hogy a felperes által alkalmazott állítások nem feleltek meg a 432/2012/EU rendeletben írtaknak, az annak mellékletében foglaltaknak. Az, hogy a felperes a 432/2012/EU rendelet mellékletének az általa ismert tervezetében rögzített állításoknak (a továbbiakban: végleges lista) megfelelő kommunikációt folytatott, tevékenységét nem teszi jogszerűvé. A felperes által használt állítások nem szerepeltek az EFSA listán, és a felperes az állítások alkalmazásának engedélyezése érdekében nem élt egyedi kérelemmel. Ennek abból a szempontból van jelentősége, hogy a konszolidált EFSA lista a végleges lista elfogadásáig folyamatosan újabb állításokkal is bővült (az 1924/2006/EK rendelet 18. cikk (2) bekezdése). Egy ésszerűen eljáró, az állítás alkalmazhatóságát alátámasztó tudományos bizonyítékokkal valóban rendelkező élelmiszeripari vállalkozás elemi érdeke lett volna, hogy az általa alkalmazni kívánt állítás az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3) bekezdése szerinti listára felkerüljön (feltéve, hogy a tudományos bizonyítékok a vállalkozás birtokában vannak), ez nem ütközött különösebb nehézségekbe, a felperes azonban e tárgyban nem járt el. Jogszerű és okszerű volt a bizonyítékok alperesi értékelése, miszerint azokat az EFSA listán szereplő állításokat, amelyek az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3) bekezdése szerinti – a később a 432/2012/EU rendelet mellékletében található – végső listára nem kerültek fel, olyannak kell tekinteni, mint amelyek nem feleltek meg az 1924/2006/EK rendeletnek. Az „átmeneti időszakban” az átmeneti listán való szereplés nem alkalmas arra, hogy a jogsértést kimentse, az a felperes terhén marad. Az elsőfokú bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy a reklám költségek meghatározása és elszámolása nem volt megalapozott, mert az ellentétben állt a felperes nyilatkozataival és az általa szolgáltatott adatokkal. Ezért e körben az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest a bírságszámításra vonatkozóan új eljárást lefolytatására. Az új eljárásra vonatkozóan előírta, hogy enyhítő körülményként kell értékelni, miszerint az OGYÉI tájékoztatásában írtakat kívánta jogkövető módon figyelembe venni a felperes, hogy egy igazolt káresemény miatt a jogsértést tartalmazó egyik termékajánló nem került felhasználásra; továbbá előírta, hogy az alperes indokolási kötelezettségének ki kell terjednie arra, milyen jogszabályhely alapján tekintette a felperesi nyilatkozattól eltérve a televíziós teljes műsoridőket reklámköltségnek.

A felperes fellebbezésében azt kérte, hogy a Fővárosi Törvényszék az eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt, illetve amennyiben a bizonyítási eljárás kiegészítését tartja indokoltnak, úgy ez okból helyezze hatályon kívül az ítéletet és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasítsa. Indítványozta az alperes törvényességi felügyeletét ellátó Fővárosi Főügyészség megkeresését, valamint kérte, hogy a másodfokú bíróság kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást. Azzal, hogy nem adott helyt ez irányú kérelmének az elsőfokú bíróság ténylegesen elvonta az Európai Unió Bíróságának hatáskörét, amikor tévesen értelmezett uniós jogszabályhelyeket úgy, hogy

figyelman kívül hagyta a C-609/12. számú ügyben hozott ítéletet is. Kifejtette, hogy miért nem tartja elfogadhatónak az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozati állásponttal egyező ítéleti indokolását a jogsértő magatartás körében. Részleteiben megismételte azon korábbi érveit, amelyek álláspontja szerint egyértelműen cáfolják a helytelen jogértelmezés elfogadásával meghozott ítéleti megállapításokat. Hangsúlyozta, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3.§ (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének az elsőfokú bíróság nem tett eleget, továbbá a vizsgált kereskedelmi kommunikációk jogsértő jellegét sem indokolta megfelelően. Elmulasztotta egyrészt megjelölni a döntését megalapozó jogszabályhelyeket és a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett körülményeket, másrészt a megállapított tényállás iratellenes; ezért hivatkozása szerint az ítélet a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltakat is sérti. A hiányos és téves határozati mérlegelést az alperes perbeli nyilatkozatai sem teszik jogszerűvé. Azt, hogy közel 2 évvel a versenyhatóság eljárásának a megindulása előtt, attól függetlenül változtatott a kommunikációkban mindenképpen enyhítő körülményként kellett volna értékelni a bírság kiszabásánál. Be kellett volna mutatni, hogyan számolt a versenyhatóság, mert az általa szolgáltatott adatokból a határozatban feltüntetettek semmiképp nem következnek.

A másodfokú eljárásban tett nyilatkozataiban az elsőfokú eljárásban előadottak fenntartásával és megisméltésével sérelmesnek tartotta a versenyhatósági visszamenőleges jogalkalmazást, vitatta a jogsértést megállapító ítéleti rendelkezéseket és kimunkálta, hogy az alperes fellebbezése, valamint az érdemi észrevételében kiemelték miért nem fogadhatóak el. Hangsúlyozta, hogy a bíróság tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása tekintetében az alperesi érvelés elfogadása azt eredményezné, hogy minden olyan ügyben, ahol a felek jogi képviselővel járnak el, teljesen mellőzhető lenne a Pp. 3.§ (3) bekezdésének alkalmazása, kiürítve e garanciális szabályt. Kifejtette, hogy miért tartja helyesnek az elsőfokú bíróság döntését a bírsággal összefüggésben. Bejelentette a felperesi jogutódlást és előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését kérte az általa megjelölt kérdésekben, illetve az irányadó uniós kérdésekben.

Az alperesi fellebbezés elutasítását, illetve az elsőfokú ítéletnek a bírságra vonatkozó részében való helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperesi kereset teljes körű elutasítását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság téves megállapítások eredményeként felülmérlegelést végezve írta elő a bírságkiszabás körében az új eljárást. A felperesi jogsértés miatti bírság meghatározása a törvényi elvárásoknak megfelelt és döntésének indokolása e körben sem hiányos. Az elsőfokú bíróság bírságkiszabással kapcsolatos megállapításai olyan követelményeket állítanak az új eljárásban a versenyhatóság elé, amelyeknek már a határozata meghozatalakor is megfelelt. Mérlegeléskor tekintetbe vette, hogy a kifogásolt kommunikációk részben a vállalkozás saját honlapján jelentek meg, amelynek költségei nem jelentősek, különösen az általa elért fogyasztók számához képest. A felperesnek a Hálózat TV-vel kötött szerződésének 2.4. pontját, valamint a 20 másodperces reklámfilmekkel kapcsolatos, és a szerződés 3/1. pontjára vonatkozó felperesi nyilatkozatot, illetve a további kifogásokat is kifejezetten értékelte határozatában. A felperesnek a bírsággal kapcsolatos előadásai nem alapozzák meg e határozatrész hatályon kívül helyezését. Hangsúlyozta továbbá, hogy az OGYÉI tájékoztatásra a felperes a bírságszámítással összefüggésben korábban nem utalt, így annak enyhítő körülményként való perbeli értékelése nem jogszerű. Ezzel az ügyben hatáskörrel nem rendelkező hatóság saját honlapján közzétett téves tájékoztatását kellene figyelembe vennie. Utalt továbbá arra is, hogy ahol a jogsértéshez kapcsolódó, megállapítható kommunikációs költségek kellően kifejezik a jogsértés súlyát, ott abból kiindulva állapítja meg a bírság összegét. E logika mentén pedig irreleváns az, hogy a

reklámhordozók egy része egy káresemény (beázás) folytán időközben megsemmisült-e, avagy hogy a felperes végül felhasználta-e azokat. Az elsőfokú ítéletben írtak elfogadása azt jelentené, hogy a bíróság a hatáskörét átvéve a versenyhatósági mérlegelést maga végezné. Ez pedig nyilvánvalóan ellentétes a Pp. 339/B.§-a körében érvényesülő következetes bírói gyakorlattal és tiltott felülmérlegelésnek minősül.

Fellebbezési ellenkérelmében és további írásbeli nyilatkozatában a jogsértés körében fenntartva és megismételve az elsőfokú eljárásban előadottakat az elsőfokú ítélet e részének a helybenhagyását kérte. Az elsőfokú bíróság feltárta az ügy megítélése szempontjából relevanciával bíró tényállást, az abból levont megalapozott következtetései jogszerűek és megadta a keresetet elutasító döntés indokait is. A felperes részéről az eljárását érintően sérelmezettek alaptalanok. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróságnak a jogsértést alátámasztó indokolása jogszerű, megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, a magyar és az uniós bírósági gyakorlatnak, és kielégíti a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglalt követelményeket is. Állította, hogy a jogsértés miatt kiszabott bírság meghatározása során mérlegelése a felperes által szolgáltatott adatok alapján okszerű volt. Hangsúlyozta, hogy a felperes ügyvéddel járt el, és a másik képviselője is a témában jártas szakmai egyesület ezért a bizonyítási kötelezettséggel összefüggésben a Pp 3.§ (3) bekezdésére való hivatkozás az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem alapoz meg.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése szerint a peres felek fellebbezéseinek és ellenkérelemeinek a korlátai között bírálta felül. Ennek eredményeként mindenekelőtt azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróságnak a versenyhatóság eljárásával, valamint a jogsértő magatartás értékelésével összefüggésben a rendelkezésére álló peradatokból levont jogi következtetései helytállóak és okszerűek voltak. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat, peradatokat és a felperes által hivatkozott érveket a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően egyenként és a maguk összességében értékelve és meggyőződése szerint elbírálván helyesen jutott arra a megalapozott következtetésre, hogy a felperes a terhére rótt jogsértést elkövette. A felperes fellebbezésében az ítéleti bizonyossággal megállapított, megalapozott indokolást cáfolni nem tudta, és alaptalanul hivatkozott súlyos eljárási szabálysértésre is.

A versenyjogsértés hiányát állító felperesi érvekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék a következőket emeli ki. A bírói gyakorlat szerint a Pp 3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség elmulasztása önmagában csak abban az esetben eredményezheti az ítélet hatályon kívül helyezését, ha az súlyos, az ügy érdemére is kiható, azonban ilyen releváns körülményt a felperes nem tárt fel, és erre a peres iratok alapján és az ítélet tükrében sem merült fel adat. A felperes jogi képviselőjét ellátó ügyvéd és a szakmai képviselőjét ellátó, a kifejezetten az élelmiszer vállalkozókat tömörítő szakmai egyesület a bizonyítási teher ismeretében voltak a tárgyalási nyilatkozatokból és írásban előterjesztett beadványokból is kitűnően. Az elsőfokú bíróság sem tett olyan megállapítást, hogy a perbeli határozat felülvizsgálatát érintően a felperes a bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette volna. A felperes – képviselői közreműködésével – részletesen kifejtette, hogy a versenyhatóság eljárását és határozatát mely eljárási és anyagi jogszabálysértések miatt tartja jogsértőnek. A felperes fellebbezésében sem hivatkozott olyan tényre vagy bizonyítékra, amit azért mulasztott volna el a bíróság elé tárni, mert nem kapott arra nézve tájékoztatást. Az elsőfokú bírósággal egyezően a törvényszék is úgy ítélte meg, hogy nem foghattak helyt a felperesnek a kereseti kérelmét megalapozóan felsorakoztatott érvei, azok az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként nem voltak értékelhetőek. Nem tartotta szükségesnek a másodfokú bíróság a Fővárosi Főügyészség megkeresését a versenytanács összetételében való változtatással összefüggésben az alkalmazott

alperesi Szervezeti Működési Szabályzat miatt, mert a tanács tagjainak eljárás közbeni változása nem kizárt, jogsértést a felperes nem tárt fel.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a hazai és közösségi jogszabályi előírásoknak megfeleltethetően, és a tudományosság követelményét kielégítően a felperes a részéről megjelöltek szerinti lista állításokkal nem tudta igazolni a vizsgálattal érintett termékekkel összefüggésben kommunikációinak helyállóságát. Egészségre vonatkozó állításokat a felperes a 1924/2006/EK rendelet vonatkozó szabályai szerint csupán akkor alkalmazhatott volna, ha az általános követelményeken túl a konjunktív feltételek mindegyikét az állítások közreadása előtt bizonyítani tudta volna, azonban ez nem teljesült. A felperes felsorakoztatott és megismételt érveivel a versenyhatósági és az elsőfokú bírósági jogértelmezés helyességét cáfolni nem tudta. Az alkalmazandó jogszabályi előírásokra és az általuk kijelölt értelmezési keretre tekintettel nem merült fel a felperes által hivatkozott jogsértő, visszamenőleges jogalkalmazás, és erre alapítottan az sem nyert igazolást, hogy a kereskedelmi kommunikációkban tett állítások megfeleltek az 1924/2006/EK rendeletben foglalt követelményeknek. E körben tett megállapításainak az elsőfokú bíróság a szükséges mértékben ítéletében okszerű indokát adta. A jogszabályok értelmezésére, illetve az azok alkalmazására vonatkozó szempontok az alperesi határozatból és az elsőfokú döntésből is megállapíthatóak voltak.

A másodfokú bíróság a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét azért utasította el, mert azt nem látta szükségesnek; megítélése szerint a jogvita a felvetett értelmezési kérdések nélkül is eldönthető, míg az uniós norma érvényessége kérdésében az nem volt kezdeményezhető.

A vizsgált kommunikációk jogszerűségét érintően a felperes sem fellebbezésében, de a másodfokú eljárásban sem tárt fel olyan nívumot, amely az általa kifejtettek megalapozottá tételéhez elégséges lett volna. A felperes az alkalmazott állításoknak a listára felkerülését tudományos bizonyítékok birtokában kezdeményezhette volna, mivel tudomással kellett birtokba arról, hogy az EFSA konszolidált listán szereplő állításoknak az idézése nem bizonyító erejű. Az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezet 10. cikk (3) bekezdése szerint tápanyagnak, vagy élelmiszernek általában az egészségre, vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő, egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri. E körben a határozat rendelkező részében felsorolt termékeknél a különböző hatásállításokat tartalmazó kommunikációkat értékelte az alperes, így tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének eleget tett. A felperes a perbeli termékekkel kapcsolatban rögzített határozati indokolással szemben a tevékenysége (tájékoztatásai) jogszerűségét nem mutatta be (még a Kombucha koncentrátum csipkebogyó, valamint Kombucha koncentrátum jód termékek esetében sem), nem igazolta, és nem bizonyította a kommunikációkban a fogyasztókhöz eljuttatott közlések megalapozottságát. A felperesnek a versenyhatósági eljárásban, illetve a közigazgatási perben azt kellett volna bizonyítania, hogy magatartása megfelelt az 1924/2006/EK rendeletnek. E rendelet 28. Cikk (5) bekezdése azt írta elő, hogy a 13. Cikk (1) bekezdés a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat – a 24. Cikkben említett védintézkedések elfogadásának sérelme nélkül – a rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. Cikk (3) bekezdése szerinti lista elfogadásáig alkalmazhatják az élelmiszeripari vállalkozók saját felelősség mellett feltéve, hogy az állítások megfelelnek e rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek. [Ezzel állt összhangban az Európai Bíróság C–609/12. számú ügyben hozott ítéletének azon megállapítása, hogy a vállalkozásnak magának kell felmérnie, hogy megfelel-e

(tevékenysége) a rendelet szabályainak, ugyanakkor vállalnia kell annak kockázatát, ha e követelmények teljesítését rosszul mérte fel.]

A felperesi magatartás jogsértő voltának megítélése, az alperes e körben tett megállapításainak felülvizsgálata tárgyában a kereset (részbeni) elutasítása elleni fellebbezés alaptalanságának megállapítása után kellett a másodfokú bíróságnak állást foglalnia az alperesi fellebbezés megalapozottságáról, az elsőfokú ítélet bírságra vonatkozó rendelkezéseinek a jogszerűségéről.

Az elsőfokú bíróság a felperesi keresetet a bírságmérték meghatározása körében azért találta alaposnak, mert álláspontja szerint az alperesi határozat indokolása hiányos és ellentmondásban áll a felperes versenyhatósági eljárásban tett nyilatkozataival. A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság bírság kiszabást érintően a felperesi okfejtést elfogadó álláspontjával. A törvényszék véleménye szerint a versenyhatóság mérlegelése a Pp. 339/B.§-ában megfogalmazott követelményeket nem sérti.

A bíróság a közigazgatási perben a Pp. 339/A.§-a és a 339/B.§-a alapján a támadott határozat meghozatala idején alkalmazandó jogszabályi rendelkezések és fennálló (és megállapított) tények alapján végzi el a vitatott döntés jogszerűségi felülvizsgálatát. Ennek eredményétől függően érintheti vagy sem a felülvizsgálni kért határozatot, ezen belül a jogkövetkezményekről rendelkező részt is. Az alperes a Tpv. 78.§ (3) bekezdésében, illetve a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak figyelembevételével mérlegeléssel állapította meg a bírság összegét. Ennek során a Tpv. 78.§-a szerinti szempontokat figyelembe vette, azokat értékelte, erről határozatában – a szükséges körben – számot is adott.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy – miként azt a felsőbb bíróságok korábban több határozatukban is kifejtették – a bírságszámítás körében az alperes Közleményét iránymutató mérceként figyelembe veheti, azonban a Közlemény nem jogszabály, a bíróságot nem köti. A bírság meghatározás a perbeli esetben nem a mérlegelési szempontok pontozásával („számítással”), hanem az alapul vett mérlegelési szempontok Ket. 50.§ (6) bekezdésén is alapuló értékelésén („intellektuális” mérlegelésén) alapult. A bíróságnak nem azt kellett vizsgálnia, hogy matematikailag is pontos legyen a kiszabott szankció, mert a versenyhatóság értékelésével, mérlegelésével szemben ezt a követelményt a Tpv. sem fogalmazza meg. A bíróságnak a törvényi megfelelés vizsgálatánál a Pp. 339/B.§-a alapján kell értékelnie a felperes terhére rótt jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezményt, azt, hogy Tpv. 78.§-ában írtak szerint igazodik-e a bírság a jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez. A Tpv. 78.§-ának (1) és (3) bekezdésében írt rendelkezéseken túlmenően a jogalkotó további szempontot nem adott és a bírságösszeg tekintetében csak felső határt szabott, amiből következően az alperes az adott jogsértéshez kapcsolódóan, az egyedi körülményeket mérlegelési körébe vonva állapította meg a bírság összegét.

A mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat a Pp. 339/B.§ alapján akkor tekintendő jogsértőnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben nem tárta fel, az eljárási szabályokat nem tartotta be, a mérlegelés szempontjai nem állapíthatóak meg, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége nem tűnik ki. Az elsőfokú bíróságtól eltérően a törvényszék nem tartotta hiányosnak az alperesi döntés ezen részét, mert a

határozatban a mérlegelést befolyásoló, relevanciával bíró tényezők szerepeltek. Az, hogy a felperes matematikailag nem tartotta elfogadhatónak az általa bemutatott számítások szerint a televíziós költségeknél meghatározott értéket, valamint az, hogy a hatóság a felperes által lényegesnek tartott szempontokat eltérő mértékben vette figyelembe mint amit annak a felperes tulajdonított, avagy nem vette figyelembe enyhítő körülményként azt, amit a felperes annak tartott, nem jelenti a teljes mérlegelési folyamat jogszerűtlenségét. Különösen azért nem, mert az alperes határozatában magyarázatát adta annak amit értékelésénél figyelembe vett, avagy mellőzött.

A felperes sérelme az alapösszeg mértéke volt. Az alperes a felperestől az egyes kommunikációs eszközök előállítására és terjesztésére fordított összegekről termékenkénti, évenkénti és reklámeszközönkénti bontásban kérte a költségek megadását, beleértve a tervezési, a nyomdai és a megjelenítési költségeket is. A vizsgálati jelentéstől eltérően már az előzetes álláspontban is jelezte, hogy a bírságot a felperes által szolgáltatott adatokból kiindulva, milyen közelítő reklám összköltségből mint viszonyítási alapból határozza majd meg. A hivatal döntésében továbbá értékelési szempontokként utalt a honlapot érintően figyelembe vettek, valamint rögzítette, hogy a felperes által vitatottak miért nem voltak elfogadhatóak a jogsértő tájékoztatással járó költségek tekintetében (a teljes számlaértéktől való eltérésnél a televíziós költségek a felperesi arányosítás alapulvételével kerültek meghatározásra, amit a versenytárgyaláson tett felperesi ügyvezetői nyilatkozat, valamint a benyújtott szerződésben rögzítettek is befolyásoltak). Az alperes azt is indokolta, hogy termékajánlóit a felperes felhasználta, ezért azok költsége nem hagyható ki a reklámköltségekből. Nem fogadta el, hogy a felperes a versenyfelügyeleti eljárásra tekintettel változtatott volna kommunikációin. Az alperes határozatában a figyelembe vett szempontokat hangsúlyozottan és a bírság összecszerúségére befolyással bíró szempontokként okszerűen vette figyelembe. A versenyhatóság a mérlegelésre vonatkozó előírásokat betartotta; a Tpv. 78.§ (3) bekezdésének példálódzó felsorolása nem zárja ki az egyedi jogsértéshez igazodóan a versenyhatósági értékelésbe bevonva egyéb körülmények figyelembevételét. Az elsőfokú bíróság sem azt állapította meg, hogy az alperes részéről a határozatban megjelölt súlyosító körülmények okszerűtlenek lennének.

Az alperes enyhítő körülményt nem tárt fel az ügyben, míg az elsőfokú bíróság ekként azonosította a felperes részéről hivatkozottakat; a bírságmérték csak jogszabálysértés feltárása esetén érinthető. Az OGYÉI tájékoztatás figyelembevételére a felperes keresetében nem hivatkozott, és az elsőfokú bíróság sem fogadta el a felperesi álláspontot az OGYÉI tájékoztatás jogsértésre gyakorolt hatása vonatkozásában. Norma tervezetről való téves (OGYÉI) tájékoztatáson nem alapulhat jogszerű magatartás: a tervezet nem jogszabály, a tervezet szerinti tevékenységért a felperes felelőssége (kimentési lehetőség hiányában) fennáll. A felperesnél történt beázás tényét igazoló számla önmagában enyhítő körülményként nem szolgálhat, a termékajánlók előállításával felmerült kiadások a reklámozásra fordított költségekhez sorolandók, aminek nem feltétele azok tényleges felhasználása.

Az alperes az egyedi jellegzetességeket feltárva a relevanciával bíró körülményeket egymással egybevetve számba vette, és azok nyomatékuknak megfelelő értékelésével helyesen jutott el a bírság végső összegéig. A törvényben meghatározott bírságmaximumot sem lépte túl az alperes: mérlegelése a megállapított jogsértéshez, annak súlyához, jellegéhez, valamint a feltárt és a bírság kiszabás körében felhozott körülményekhez igazodott. A versenyhatóság a bírságot az elérni kívánt célt szem előtt tartva állapította meg, tekintettel arra is, hogy az kellő visszatartó erővel bírjon. Az ismert felperesi éves bevételekre figyelemmel az nem aránytalan, az a törvény speciális és generális céljaival összhangban áll, azok eléréséhez szükséges és elégséges.

A fentebb kifejtettekre tekintettel a mérlegelés érdemét érintő hiányosságok okán a bíróság mértékét érintő határozati rész az elsőfokú ítéletben megjelölt körben nem volt jogszabálysértő, a versenyhatóság a mérlegelés folyamatát kellő részletességgel bemutatta, biztosítva a bírósági felülvizsgálat lehetőségét.

Mindezek folytán a Fővárosi Törvényszék a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítélet részben, a bírsággal kapcsolatos rendelkezései tekintetében megváltoztatta és a felperes keresetét fennmaradó részében is elutasította, egyebekben helybenhagyta.

A törvényszék a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes együttes első- és másodfokú perköltségének a megfizetésére. A pervesztes felperes köteles továbbá viselni a kereseti és a fellebbezési illetéket is a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2017. évi február hó 22. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Bacsa Andrea sk. előadó bíró,
dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró